TALLINNA TEHNIKAKÕRGKOOL
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

AJUTISTE TÕKESTUSVAHENDITE JA –SÕIDUKITE KASUTAMISE ANALÜÜS EESTIS

Kristjan Karl Pihlakas
Transpordi- ja liikluskorralduse eriala KLK2022
Juhendaja: Sven Kreek
2026

Probleemi kirjeldus

- Eesti teedele on tekkinud viimaste aastatega hulk erinevaid ajutisi tõkestusvahendeid.
- Neid omavatel ettevõtetel ning neid kontrollivatel ametnikel puuduvad täpsed teadmised nende ohutust ja efektiivsest kasutamisest.

Lõputöö eesmärk

— Analüüsida, millised Eesti ettevõtted omavad ning kuidas kasutatakse ajutisi tõkestusvahendeid.
— Korraldada katse, mille käigus võrreldakse kehtiva seandusandluse ja Rootsi näite põhjal tõkestussõidukite paiknemise mõju liiklusohutusele.
— Uurida, kas Eestis on toimunud õnnetusjuhtumeid, kehtivat seadusandlust ning tutvustada löögileevendiga tõkestussõidukeid ja põrkeleevendeid.

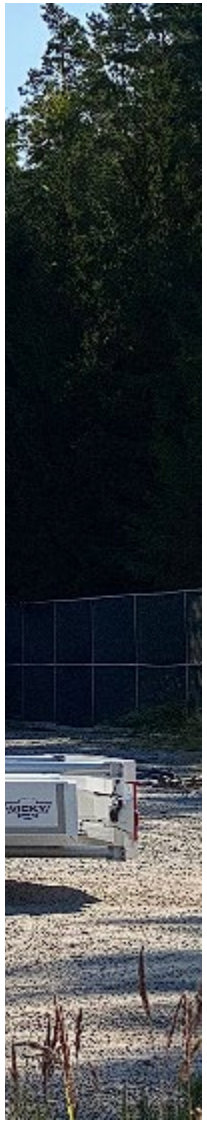
Uurimisküsimused

- Kuidas kasutatakse Eestis tõkestussõidukeid ja põrkeleevendeid?
- Kuidas mõjutavad liiklusohutust Eestis hetkel kasutatavad praktikad võrreldes Rootsis kasutatavate praktikatega tõkestussõidukite kasutamisel?

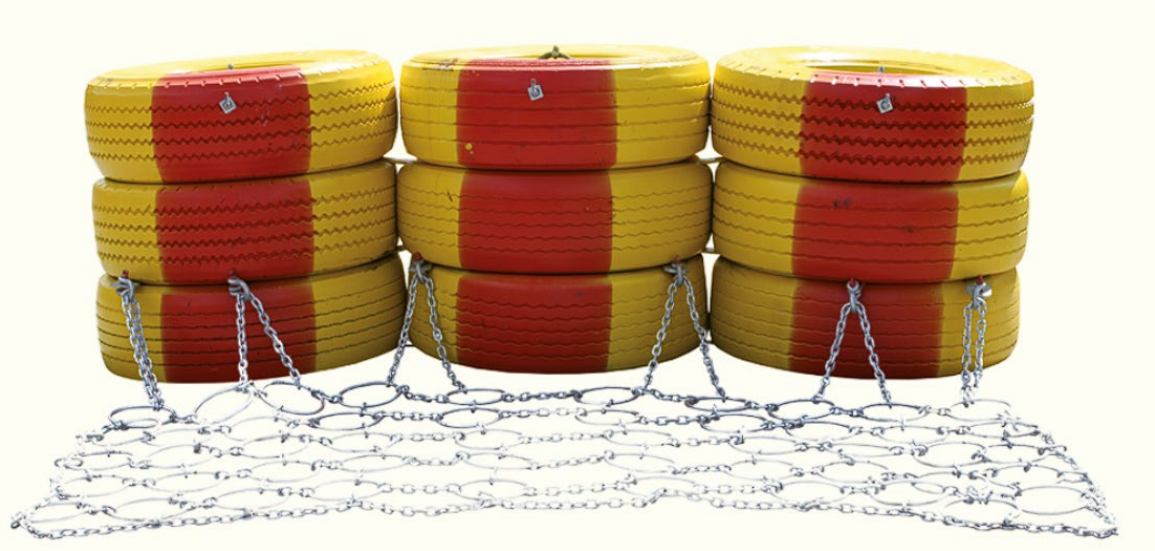
Tõkestussõiduki tutvustus







Põrkeleevendi tutvustus





TALLINNA TEHNIKAKÕRGKOOL
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Põrkeleevendi tutvustus





Empiiriline uuring

- Rootsi materjali kogumine
- Kvalitatiivsed küsimustikud (tõkestussõidukite valim 4, 5 küsimust), (põrkeleevendite valim 1, 5 küsimust) – Saada teada ajutise liikluskorraldusega tegelevate ettevõtete arvamust löögileevendite ja põrkeleevendite osas.
- Tõkestussõidukite katse – Ramudden OÜ abil võrdlesime Eestis hetkel kasutatavaid praktikaid Rootsi omadega ning mõõtsin kiiruseid tõkestussõidukitest möödumisel ning töökoha kõrval.

Rootsi kogemus

- Rootsis tõkestussõidukid kasutuses alates 80-ndatest
- Tõkestussõidukid ja põrkeleevendid on viidud sisse seadusandlusesse ning tüüpjoonistele
- Ohutusruum tõkestusvahendi ja töökoha vahel:
  statsionaarne piirkiirus / 2 + 10 m = xx m.
- Hoiatussõidukid on varustatud löögileevendiga ning kuvavad eelteavitavat infot VMS ekraanil
- Kui sõidukit kasutatakse kiiruse vähendamiseks või suunamiseks peab see olema varustatud löögileevendiga.
- Teeabi teenus tõkestussõidukitega.

Küsimustike tulemused

- Ettevõtted on ühisel meelel tõkestusvahendite kasulikusest 2+2 teedel ja suurema liiklussagedusega teedel.
- Vaatamata kasulikusele tõdetakse, et tõkestussõiduki teenus on tarbija jaoks liialt kulukas ning eelistatakse võimalusel kasutadada odavamaid alternative.
- Ettevõtete sõnul tuleks kehtestada selged ja üheselt mõistetavad nõuded.
- Tõkestussõiduki juhid peaksid olema koolitatud.

Katse tulemus: šikaani sisenemise kiirused

V85 kiirused:

	SAPA	VAAB	AR
100m	75 km/h	68 km/h	66 km/h
36m	59 km/h	52 km/h	42 km/h





Katse tulemus: kitsendusse sisenemise kiirused

V85 kiirused: SAPA 62 km/h; VAAB 52 km/h; AR 55 km/h





Katse tulemus: töökohast möödumise kiirused

- V85 kiirused: Ilma kitsenduseta SAPA 76 km/h; AR 65 km/h
- Kahepoolse kitsendusega SAPA 68 km/h; AR 59 km/h





Katse järeldused

- Kitsam šikaan sunnib juhte aeglustama, kuid peale šikaani kiirendatakse hoog uuesti üles ning töökoha kõrval on kiirused taaskord ohtlikult kõrged.
- Töökoha kõrval sõiduraja kanaliseerimisel on väike mõju ning sõidurada ei saa veoautode tõttu piisavalt kitsendada, et avaldaks sõiduautojuhtidele mõju.

Kokkuvõte

- Täna Eestis kehtivad nõuded tõkestussõidukitele on ajale jalgu jäänud. Põrkeleevenditele nõuded puuduvad
- Tõkestussõidukid ja põrkeleevendid on tulnud, et jääda ning teadlikus nende ohutusest on teada, kuid teenuse kõrge hind seab tellivatele ettevõtetele piirid.
- Teadaolevalt on toimunud tõkestussõidukitega 3 õnnetust.
- Liiklust rahustavatel meetmetel on vähene mõju sõidukijuhtide üle

Parendusettepanekud

- Seadusandlus:
- Eesti peab võtma eeskujuks Rootsi, Soome, Norra, jne riikide pikemaajalised praktikad ning kohandama need Eesti oludele sobivamaks.
- Kehtestada uued selgelt ja üheselt mõistetavad nõuded tõkestussõidukite ja põrkeleevendite kasutamiseks.
- Ohutusruumi reegel.
- Sõiduk mida kasutatakse liikluse suunamiseks või kiiruse vähendamiseks, peab olema varustatud löögileevendiga.

Parendusettepanekud

- Üldised ettepanekud:
- Eestis tuleb hakata Teeabi teenust pakkuma tõkestussõidukiga.
- Luua ühine koolitusprogramm tõkestussõidukijuhtidele.
- Kasutada tõkestussõidukit lühiajalistel ning liikuvatel töödel.
- Kasutada põrkeleevendit pikemaajalistel töödel.



TALLINNA
TEHNIKAKÕRGKOOL
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tänan kuulamast!